

RAAP-NOTITIE 2152

Plangebied Kindcentrum

Gemeente Tytjerksteradiel

**Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en
inventariserend veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Tytjerksteradiel

Titel: Plangebied Kindcentrum, gemeente Tytjerksteradiel; archeologisch vooronderzoek:
een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: april 2007

Auteur: *drs. J.B. Hielkema*

Projectcode: TYRC2

Bestandsnaam: N02152-TYRC2.doc

Projectleider: drs. J.B. Hielkema

Projectmedewerker: drs. H.W. Veenstra

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 21979

Autorisatie: drs. J.L. van Beek

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2007

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: gemeente Tytjerksteradiel
- *aanleiding onderzoek*: voorgenomen bouw school
- *datum uitvoering veldwerk*: 16 april 2007

Locatiegegevens

- *plangebied*: het plangebied ligt in Hurdegaryp, ten oosten van de Swagermanstraat, ten noorden van de Bodaanstraat en ten westen van de van Weerden-Poelmanstraat (figuur 1).
- *toponiem*: Kindcentrum
- *plaats*: Hurdegaryp
- *gemeente*: Tytjerksteradiel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 06D
- *plangebied in gebruik als*: braakliggend terrein
- *oppervlakte plan-/onderzoeksgebied*: 0,6ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 192.200/581.250

Onderzoeksvragen

Wat is de mate van verstoring van de bodemopbouw in het plangebied en zijn daarin aanwijzingen aanwezig voor archeologische resten? Zijn er aanwijzingen voor grotere archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologisch advies FAMKE* : Steentijd-Bronstijd: karterend onderzoek 2 (booronderzoek met minimaal 6 boringen per hectare, met een minimum van

6 boringen per plangebied). IJzertijd-Middeleeuwen: karterend onderzoek 3 (historisch en karterend onderzoek).

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): ten noorden van het plangebied ligt een AMK-terrein van hoge archeologische waarde (Monumentnummer 15105). Het betreft de dorpskern van Hurdegaryp.
- *bekende archeologische gegevens uit andere bronnen: geen*

Historische gegevens

- *historische kaarten:* op de kaarten van Eeckhof (1859), Schotanus (1718) en de kadastrale minuut (www.dewoonomgeving.nl) staat geen bebouwing aangegeven binnen het plangebied.

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart:* niet gekarteerd, bebouwde kom (Stiboka 1981). In de directe omgeving van het plangebied bestaat de bodem uit moerige podzolgronden, met een moerige bovengrond met keileem of potklei tussen 40 en 120 cm en ten minste 20 cm dik (code vWpx) en uit humuspodzolgronden, laarpodzolgronden, lemig fijn zand (code cHn23).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen:* verspreid over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal:* guts met een diameter van 2 mm
- *totaal aantal boringen:* 6
- *minimaal geboorde diepte:* 1,2 m
- *maximaal geboorde diepte:* 2,3 m
- *boorbeschrijvingen:* lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met:* meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch):* tot 1,35 m -Mv bestaat de bodem uit opgebrachte grond: (donker)grijsbruin, zwak siltig, matig humeus, matig fijn zand. In de boringen 2, 3, 4 en 6 bevindt zich hieronder een laag mineraalarm veraard veen, met een dikte van 0,05-0,4 m. Daaronder bestaat de bodem uit dekzand (matig fijn, zwak siltig zand), waarbij in vrijwel alle boringen (lichte) bodemvorming is waargenomen.
- *Archeologische indicatoren in boringen:* geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodemopbouw bestaat uit opgebrachte grond op veen op dekzand. In het dekzand is sprake van (lichte) bodemvorming. Archeologische indicatoren zijn niet waargenomen. Aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen ontbreken.

Aanbevelingen

Op basis van het uitgevoerde archeologische onderzoek wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen, tel. 058-2925487
- *contactpersoon RAAP*: drs. J.B. Hielkema, tel. 0512-589140

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Eekhoff, W., 1859. *Nieuwe atlas van de provincie Friesland*. Leeuwarden.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Schotanus à Sterringa, B., 1718. *Uitbeelding der Heerlijkheit Friesland; zoo in 't algemeen als in haare XXX bijzondere Grietenijen*. François Halma, Ljouwert (Facsimile-uitgave 1979).

Stiboka, 1981. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 6 West (Leeuwarden)*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Overzicht van figuren en tabellen

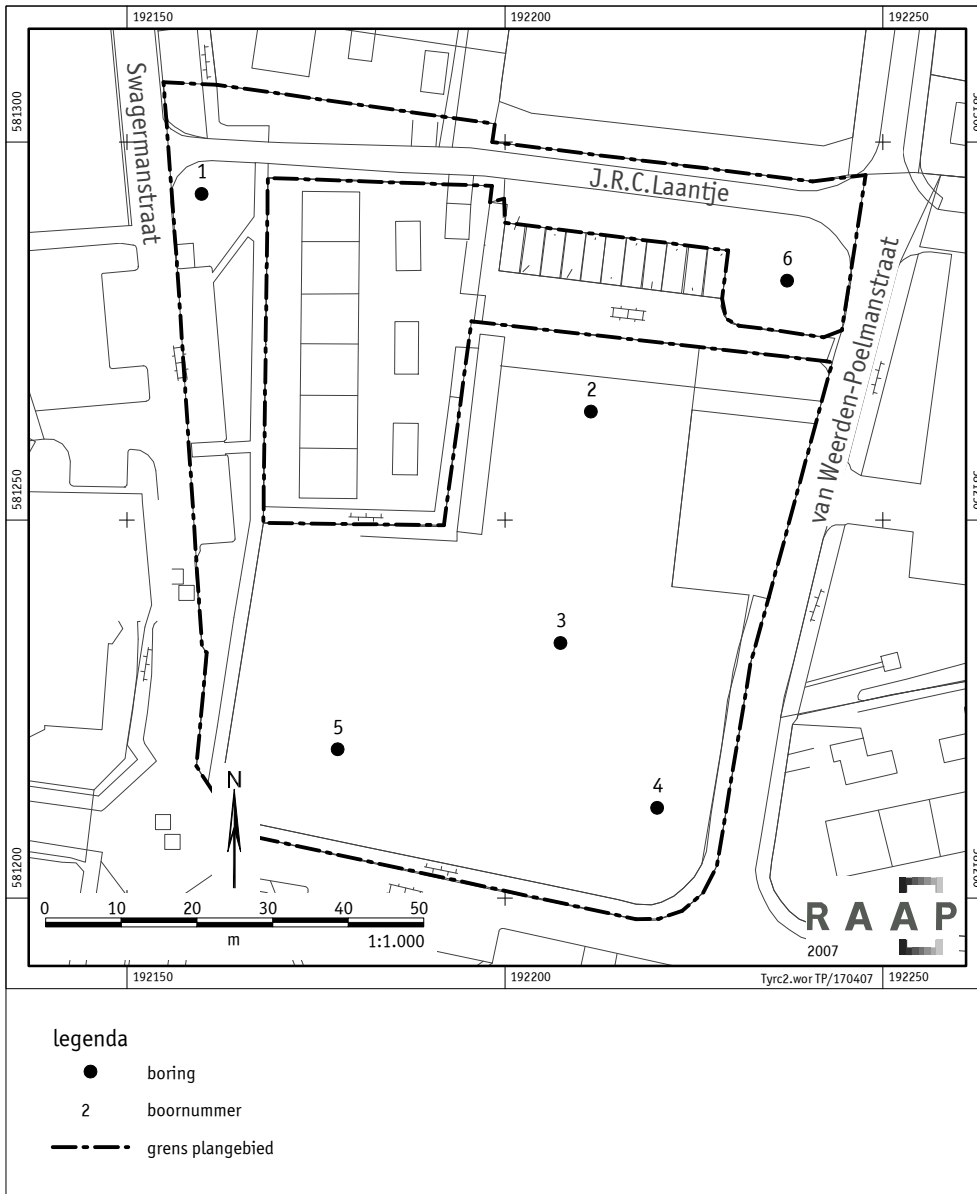
Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

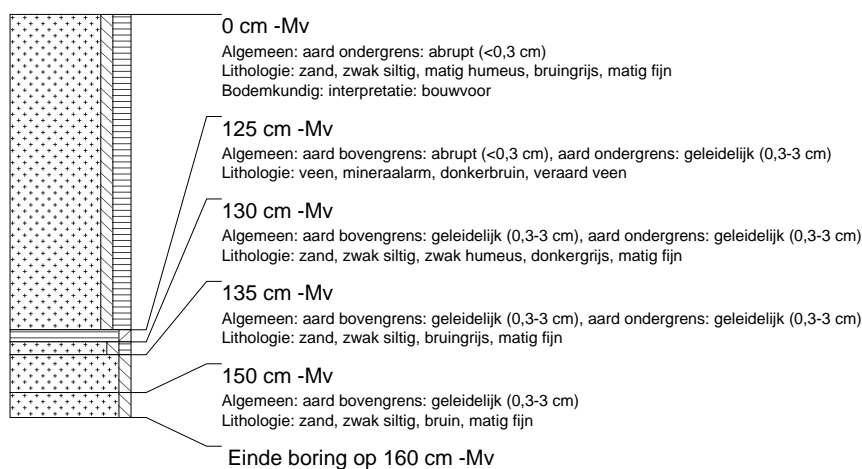
boring: TYRC2-1

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

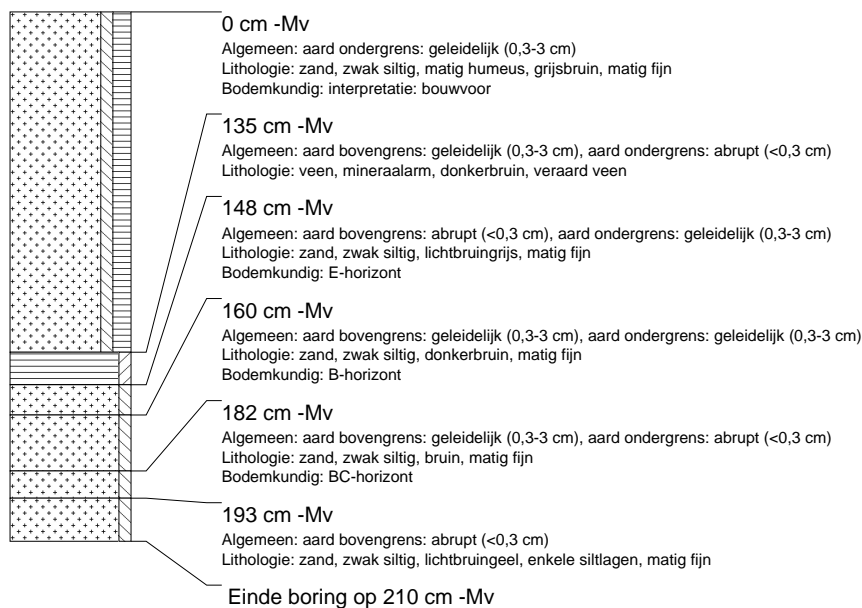
boring: TYRC2-2

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

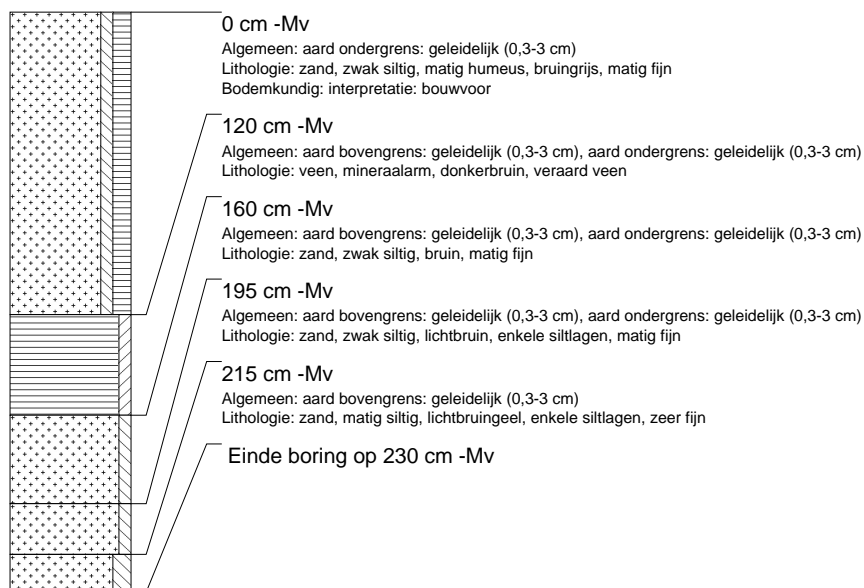
boring: TYRC2-3

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

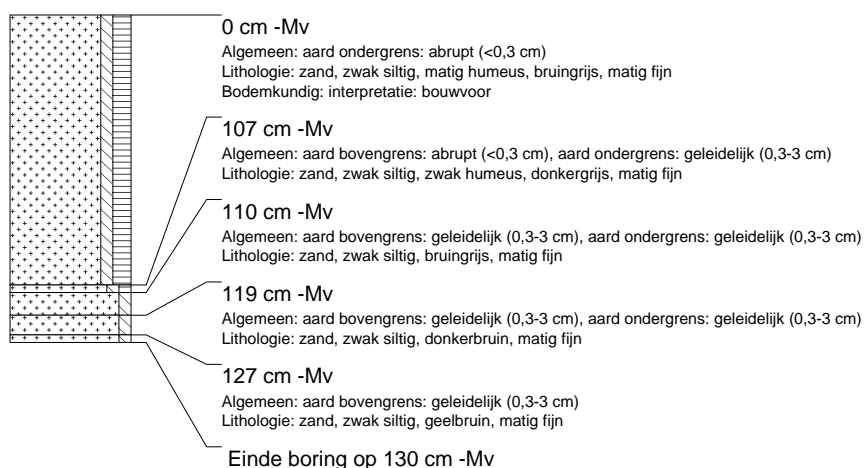
boring: TYRC2-4

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: TYRC2-5

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: TYRC2-6

beschrijver: HWV/JAH, datum: 16-4-2007, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Friesland, gemeente: Tytsjerksteradiel, plaatsnaam: Hurdegaryp, opdrachtgever: Gemeente Tytsjerksteradiel, uitvoerder: RAAP Noord

